

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

HÁZHOZ KÜLDVE:

Egész évre 5 frt — kr.
Félévre . . . 2 frt 50 kr.
Hivatalok, községek, köz-
ségi jegyzők és tanítók
részére egész évre 3 frt.

Az előfizetések
postautalvánnyal
eszközlerdők.

Egyes számok 10 kr-
jával
kaphatók a kiadóhiva-
talban.

GÖMÖR

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

HIRDETÉSEK.

Négyhasábos petit-sor
egyszeri közléseért 7 kr
kétszeriért 6 kr., több-
szöriért 5 kr. fizetendő.
Bélvegdíj minden egyes
beiktatásért 30 kr.

A NYILTTERBEN:

minden 4-hasábos gar-
mond sor díja 15 kr.
Hirdetőirodák, előfizetők
vagy gyakori hirdetők
tetemes díjkedvezmény-
ben részesülnek

A kéziratok a szerkesztőséghez (Rózsa-utca
3. sz.) küldendők. — Kéziratok vissza nem adtnak
Felelős szerkesztő: FRATER SÁMUEL.

Megjelenik hetenkint egyszer,
— VASÁRNAP. —

A hirdetések, előfizetések, reklamációk,
a kiadóhivatalba (Kossuth-utca 7 sz.) intézendők.
Laptulajdonos: DRASKÓCZY LÁSZLÓ.

A tüzkárok elleni védekezés ügye vármegyénkben.

Ritkán mulik el nap, a melyen felriasztó
híreket nem kellene hallanunk a tűzvész
pusztításairól.

Fájdalom, vármegyénk területén is na-
gyon gyakran jegyez fel ilyen eseteket a hi-
vatalos toll, — anélkül azonban, hogy to-
vábbi figyelemben részesítenék másképen, mint
legfeljebb könyöradományok gyűjtésével azon
károsodottak számára, kik halaszthatatlan se-
gélyre szorultak.

Az, hogy az elpusztult érték egy része
volt a nemzeti vagyonnak, hogy az egyesek
vagyonának összeségén nyugszik a társada-
lom békéjét biztosító állam épülete: legtöbb
embernek csak a pusztulás képe szemlélete-
kor jut — ha ugyan jut — eszébe; hanem
amint a romok eltűnnek, alig akad — a
hivatalok falain kívül — olyan, aki tovább
törődne vele.

Pedig bizony üdvös volna, ha nemcsak
a hivatalokban élne, de a közönség körében
is minél hamarabb és minél több tért hódí-
tana az a felfogás, hogy a nemzet élete
gyermekeinek szellemi gazdagságából s anyagi
jólétéből merítvén erejét, nemcsak emberba-
ráti, de hazafias kötelességünk eme közva-
gyon épsége felett lelkiismeretesen őrködni.

Ime — hogy a régebbieket ne idézzük
— előttünk a legujabb elszomorító példa. A
nagy részben elpusztult Répás község kormos
romjai közül száz egynehány embertársunk-
kal szaporodott azok száma, kik sokáig nem
fognak teljesíteni polgári kötelességeiket.

Haladásról, fejlődésről — imaház, iskola és
más közintézmények híján — náluk nagy
ideig szó sem lehet. Nem kiszámíthatlan kára-e
ez a nemzeti vagyonnak azon 13,625 forint
értéken kívül, ami ott e hó 12-ik napján
hamuvá lett? És ki nyújt biztosítékot az
íránt, hogy ez eset ma itt, holnap amott is-
métlődni nem fog? Ki merné állítani, hogy
Répás község sorsa nem fenyegeti —aponkint
a többi községeket; különösen azokat, hol a
duló elem kitörését hasonló körülmények idéz-
hetik elő?

S mivel e kérdésekre nem várhatunk
megnyugtató feleletet, alkalminak tartjuk a
tűz elleni védekezés ügyében elmondani egyet
és mást.

Kétségbevonhatlan adatok igazolják, hogy
a legtöbb tüzeset keletkezésének, s még in-
kább a vész hirtelen elterjedésének oka nagy
részben a gondatlanság, mely abban áll, hogy
az óvintézkedések megtétele, általában véve,
megyénkben sem ellenőriztetik olyan éber-
séggel, minőt az megkövetel. Eltekintve a —
főleg faluhelyen s tavaszi és nyári időben
— munkába távozók által minden gon-
dosabb felügyelet nélkül hagyott gyermekek
játékaitól, melyeket minden körülmények közt
a menhelyek s ovodák körébe kellene terelni,
nem kárhóztatható eléggé azon könnyelműség,
mellyel a községi előjárók nagy része a
tűzrendőri szabályokat alkalmaztatja még ott
is, hol e tekintetben a legnagyobb figyelem-
mel és szigorral kellene eljárni. Mi haszna
minden felsőbb hatósági üdvös rendeletnek és
intézkedésnek városban és faluhelyen akkor,
midőn akár kényelemből avagy esőkönyösség-

ből, akár személyes érdekü összeköttetés
miatt a gyufa, a tűzhely, a hamu, a házi
szemét gondatlan kezelését megtűrjük s meg-
engedjük a kémény nélküli házak építését, a
fedélközők, az udvarok szalmás termények-
kel megtömését, az épületek amag egymás
hegyén-látán fekvő összevisszaságát, melyek
miatt oltószerekkel még szélcsendes időben
sem lehet a tűz fészket sikeresen megköze-
lítani? Mit használnak még a legdrágább és
legjobb tűzoltó-szerek is ott, hol a kutak el-
hanyagolva s hozzáférhetetlen a víz, vagy
csak távolról s késedelmesen lehet azt szállí-
tani? Vannak ugyan — ha ritkán is —
vannak kivételek, de éppen emetűzrendészeti
szempontból is jól szervezett községek pél-
dája bizonyítja, hogy az általános, minden
viszonyok közt alkalmazható követelmények
kivételének komolyan számbavehető akadály
nincs, mert a legszegényebb községben is
lehet és kell arról gondoskodni, hogy —
csendes időben legalább — az elszabadult
szikra lángra ne gyuljon.

E részben minden mulasztás a gondat-
lanság rovására esik, mellyel szemben a
szokásos tűzvizsgálatot nem csupán a kelet-
kezés okainak, de annak felderítésére és ki-
terjesztésre kellene, hogy a megelőző, vala-
mint a védelmi intézkedések céljából —
még pedig községszerte — alkalmazva lettek-e
azon tűzrendészeti, általánosan kötelező sza-
bályok, melyek hatóságilag előírva? Ilyen
iránya van-e megyénkben az alkalmi fürké-
szetnek? azt nem tudjuk; de tudjuk azt,
hogy ma még városainkban sem mindenik
ház udvarán találunk meg a mentő horgo-

TÁRCZA

Kizöldült . . .

Kizöldült a fa levele,
Bimbót hajt a rózsa;
Virágos a bércz magánya,
Virágtelt a róna.

Sugva bűg a lány fuvalom,
Szerelmemről sugva;
Összehajlik rá a virág,
Egymásra borulva.

Játszi lepkék, himes lepkék
Libegető szárnya,
Aranyos lesz, ha fürdik a
Fényes napsugárba.

Dali madár dalos ajkán
Vigan szól az ének;
Szép szavától, énekétől
Minden újra éled.

Minden éled — csak egy nem fog:
Tört reményem fája . . .
Nem csoda, hisz' a bubánat
Rakott fészket rája.

SARKADY.

„Ö“.

(A „Gömör“ eredeti tárczája.)

Mikor a bölcsesség ura elvégezte a terem-
tés munkáját s az agyagból formált alakba észet,
szabad akaratot lehelt: úgy találta, hogy alkot-
ása nem tökéletes. Teremtett érző szívet, adott
vágyakat; de nem „Ö“-t. Elaltatta tehát első
atyánkfiaát és oldalbordájából alkotta „Ö“-t —
Éva képében.

Azóta minden embernek van „Ö“-je. Ez
az ábránd, álomkép, eszmény és ideál.

Volt nekem is egy ily „Ö“-m. Ez volt éle-
tem éltető sugara, reményem, boldogságom, min-
denem. A világ számtalan üzelmei közepette
csak nála találtam fel fáradt lelkem megnyug-
vásának a perzeit.

Boldogok voltunk. „Ö“ engem szeretett; én
„Ö“-t szerettem.

Ez az idő azonban letűnt! Az emberek
végtelen irigysége, mely bámulatos kitartással
küzdött folyton ellenem a „bal sors“ nevében:
hárpiává tette a gyöngy, szelid teremtést. Egy
észre nem vett pillanatban aztán — végtelen örö-
mömre — ott hagyott árván, egyedül . . .

Ideális lelkem azonban, mely folyton az
„Ö“ után vágyott, nem hagyott nyugodni. Szét-
néztem tehát barátim körében, megtekinttem
az „Ö“-k egész sorozatát; de keserűen megcsalt
lelkületem nem találta meg azt, ki után oly vég-
telenül sokat epedtem.

Reményem már-már elveszett. Sorsom felett

kezdtém kétségbe esni; nem volt éjjelem, nem
nappalom. Bár felhasználtam a patikai szerek
egész sorozatát, de erőm azért folytonosan fo-
gyott és talán már ott fekszem lent, hol „nem
fáj semmi“ . . . ha a „Venus“ rovatában a kö-
vetkező kis hirdetés meg nem jelenik.

„Egy barna fiatal özvegy nő, egy művelt
férfi kezét és szívét keresi. Levelek „Rózsa-
bimbó“ czim alatt a kiadóhivatalhoz intézendők.“

Nekem ez végtelenül tetszett. Elolvastam
minduntalan. Ugy találtam, hogy a „Rózsa-
bimbó“ a mai erkölcstelen kor egyik kiváltsága,
egy megtettesült isteni lény, ki egy boldogtalan
szerelmes megvigasztalására szállott alá . . .

A lapot fejem alá tettem. Álmodtam felőle
sok szép dolgot. Ideális lelkemnek „Ö“ lett az
eszményképe, ideálja, mindene. A gondolat meg-
ért bennem és irtam neki egy rövid, de sokat
mondó levelet.

Az ezután következő napokat nyugtalanul
töltöttem. El-elmentem a postára; ígértem a le-
vélhordónak jó borraivalót, csak hozza hamar a
„Rózsabimbó“ lavelét.

A kínos várakozás három napig tartott. A
várt levél aranyos czimzéssel, rózsaszínü bori-
tékba jött. Remegő kézzel bontottam fel és ol-
vastam belőle a következő sorokat:

„Kivánom önt szívemmel boldogítani. Le-
velét az előbbi czimen kéri:

Rózsabimbó.

Oh! drága kacsók, ékes gyöngysorok. Mily

kat, a létrákat, a merítő vedreket és a „kapitány viz“-et, melyek segítségével, ha kéznél vannak, három eset közül legalább kettőben megelőzni lehet a nagyobb veszedelmet.

De nem akarjuk állítani, hogy a tűzrendészeti szabályok megtartása feltétlenül kizárná a tüzesetek lehetőségét; elvégre valamennyien ki vagyunk téve mindenféle veszedelmek; de bár hinnünk kell a Gondviselésben, mégis mindenkinek, tehát annál inkább a községi előjáróknak, gondoskodni szükséges arról, hogy lehetőleg távol tartsa magától s illetőleg községétől a veszedelmet, mert hát „Segíts magadon, s megsegít az Isten is“ mondja a magyar példabeszéd. Ezt az önmagunk iránti bizalmat kellene mindnyájunkban felköltetni, hogy belássuk az óvintézkedések pontos betartásának szükségét, mire nézve legtöbbet tehetnének az iskolában és szőszékről a nép oktatására hivatottak. Szerintünk csak itt és innen lehetne megkedveltetni népünkkel nemcsak a tűzoltásra társulás czélszerűségét, de a tűzkár elleni biztosítás hasznát is.

Ne resteljük bevallani, hogy vármegyénk területén eme két irányban még mindig sok a kívánni való. Tűzoltó egyleteink közül legalább azok között, melyeket ismerni szerencsénk van — elég hosszú idő óta — alig egy néhány van túl a kezdetlegesség állapotán; szervezésük legtöbb esetben hibás; begyakorlásuk hiányos; egyszóval tagjai nem bírnak hivatásukhoz mért kellő ismerettel, ügyességgel; mind erről talán más alkalommal közölhetjük egy szakértő nézeteit. Most még csak a biztosítással kívánunk néhány szóban foglalkozni.

Köztudomású az elismerésre méltó buzgalom, melyet vármegyénk szolgabírói hivatalai kifejtettek oly czélből, hogy egy része a tömeges biztosításnak a népet, más része ezen biztosításhoz a biztosító társulatokat minél nagyobb előnyök adására megnyerjék; de fáradozásuk nem vezetett általában kedvező eredményre, mert amott kényszer eszközöket alkalmazni nem lehetett, emezek nem nyújtottak akkora kedvezményt, aminő a tömeges biztosítás lealkudhatlan elő feltétele. Szerény nézetünk szerint e nehézségen akként lehetne segíteni, ha a kedvezmény előzetes megállapítása után a kötelező biztosítás alkalmaztatnék minden épület tulajdonosára úgy, hogy az épület értékének és szerkezetének megfelelő összeggel járulna azon községi biztosítási alaphoz, melyből a biztosító társulat

igénye kielégítették. Lehetne e biztosítás egészen közégi és azon mód szerint, melyet a biztosító társulatok egymással szemben „vizont biztosítás“ elnevezés alatt követnek, sőt ez utóbbi helyesebb lenne már csak azért is mivel a nép erkölcsére meglehetősen káros hatása „biztosítási szédelgések“ így megszoríthatók volnának, mert kivitelük — a község lévén közvetlenül érdekelve — megnehezede. De bár mily alakban és feltételek mellett nyerne is alkalmazást a kötelező biztosítás, egy már most is kétségtelennek látszik előttünk; az nevezetesen, hogy e mellett a tűzkárosultak nem volnának kitéve a nyomornak, s nem kellene tétlenül várniok az irgalom kenyereit.

Vasárnap — vasárnap.

Nem ok nélkül vált a „hit“ egyik elfogadott tételévé, hogy Isten önkézével írta és adta át Mózesnek hívei számára a „tiz-parancsolat“ot.

„Hat napokon munkálkodjál s a hetediket megszenteld“ — mondja az Úr, és pedig nem azért, mintha ünnepelelünk nélkül az ő dicsősége kevesebb volna, hanem azért, mivel a hat napon át folyton fáradó embernek van szüksége pihenőre, hogy minden hetedik napon teremtőjéhez emelkedve, szellemileg is, testileg is felüdülve láthasson életcéljének betöltése után.

Eppen azért bizonyosnak tartjuk, hogy a vasárnapi munkaszünetről szóló törvény megalkotásával törvényhozásunk egyrészt a nemzet gazdasági tekintetben fontos egyéni erőket, másrészt az erkölcsi élet körét kívánta megvédeni, a hétköznapi, az üzleti szünetlen foglalkozások lélek- és test-ölő, elnyomó behajtásairól.

Vallás-erkölcsi szempontból is igazolt e szerint, hogy egyfelől a gyarló emberi erő elcsigázása, túlfeszítése ne legyen a végtelenségig viheto, s másfelől, hogy kegyeletes foglalkozásában a lélek is zavartalanul, külsőleg sem háborított pihenőre találjon.

Azonban nem kevésbé tartjuk igaznak az „írás“ eme szavait: „A betű megöl, lélek az, ami megelevenít“, mert a törvénynek szószerint és minden körülmények közötti erőszakolása nem azon ut, melyen a kitűzött célt általa elérni lehetne. A társadalmi viszonyok ezer és ezerféle alakulása hozza magával, hogy az anyagi élet működési körét érintő szabályoknak — a végrehajtáskor — simulniok kell a fenálló helyzethez, mivel merev alkalmazásuk éppen az elérni kívánt rend önhatalmu megbolygatását idézheti elő. A hatóságok bölcsesége éppen eme szabályok tapintatos alkalmazásában jut tényleg kifejezésre, mi nélkül még a legüdvösebb törvény is ellen-szenvet idéz fel maga ellen.

Ezek előre bocsátása után hisszük, hogy jelen felszólásunk tárgya és hangja ellen senkinek sem lehet kifogása. Mert dacára minden

tiszteletünknek, mellyel közhatalóságaink eljárását fogadnunk kell, kötelességet teljesítünk akkor is, midőn a tévedésekre, hibákra mutatva, igyekezünk annak legalább jövőben ismétlődését a nyilvánosságra hozatal útján tőlünk lehetőleg megelőzni.

Most éppen egy ilyen tévedésről van szó. Nevezetesen arról, hogy Rimaszombat város tanácsa nem engedte meg, hogy a közelebb megtartott országos vásár gyűlésének napján, a hó 15-dikén, vasárnap délután a kereskedők nyitva hagyassák üzletüket az alkalom kihasználhatása végett, s tette ezt a tanács a kereskedők előzetes egyhangú, és a miskolci kereskedelmi és iparkamara pártoló véleménye és annak daczára, hogy a kormány által a vasárnapi munkaszünetről szóló törvény végrehajtása tárgyában még f. évi márczius 20. napján életbe léptetett rendelet szerint, a kérelem teljesítését jogosan megtagadni nem is lehetett volna, mert arra szükség egyáltalában nem is volt.

Ugyanis az idézett rendelet, mely a kereskedelmi ministerium által f. évi 13. számú hivatalos értesítőjében is közzé lett téve, szóról-szóra ezeket mondja a többek közt: „Végezhető lesz az ipari munka: II. mert a fogyasztó közönség igényei a folytonos üzembentartást megkövetelik: A) vasárnapokon és pedig: 1. egész napon át: I. országos vásárok napján az ipari és kereskedelmi előadásítás és pedig nemcsak a vásártéren, hanem a vásártartó város, illetve község egész területén“ stb.

Hát ez csak elég világosan jelöli meg a kivételes állapotot, mellyel szembe az a felfogás, hogy ez csak magára a tulajdonképeni és nem az elővásárra is szól: tartatlan azért, mivel először akinek — ugyanazon dologban — szabad a több, annak szabad a kevesebb is; másodsor, mivel Budapest és Debreczen kivételével, országsszerte nincs olyan város avagy község, hol az országos vásár vasárnapon kezdődnek; és harmadsor, mivel a gyapju, bőr, toll, lázi vászon, majorság stb. áruk vasárnap délutáni adásvétele, tehát a vásár egyrészből megtartása ellen, magának a fentisztelt hatóságnak sem volt és nincs észrevétele. Már bocsánatot kérünk, ilyen kivételeket sem a törvény, sem a miniszteri rendelet nem ismer, s egyáltalában érthetetlennek és indokolatlannak tartjuk azt, hogy a midőn némeleknek és idegeneknek, szabad a vasárnap délutánját üzletileg kihasználni, ugyanakkor a helybeli boltos kereskedők és iparosok megfosztassanak attól, hogy az elővásár folyamán kifejlődött pénzforgalom feljűk is irányuljon.

Egyébiránt úgy tudjuk, hogy a vasárnapi vásárgyűlés alkalmára a boltosokkal szemben, a rimaszombatihoz hasonló megszorítást a szomszéd megyékben, a hivatkozott újabb rendelet megjelenése óta nem alkalmaztak, sőt megyékben más helyen sem látták ennek szükségét; annyival feltűnőbb tehát, ha éppen most, és csak Gömör megye szék helyén ad a hatóság e tekintetben méltó panaszra okot,

biztatók, kecseljesek és elragadók! Reményt nyujtanak az elesüggedt kedélynek, nem hagyják epedni a szerető szívet.

A levelezést folytattuk. Szerelmünk folytonosan fokozódott. „Ő“ az enyém volt, én az „Ő“-vé. Aztán szerelmünk egész hevének kifejezéséül a szombati pályaudvaron találkat tüztünk ki.

Ismertető jel: fehér csipke kalap, világoskék derék, chinai figurákkal díszített legyező és kézen tartott rózsaszínű selyem kendő.

Örömöm végtelen volt. Felvettem a modern gigerlik minden cziczomáját, váltottam egy első osztályu jegyet és édes merengések közt iobtam magam a gőzvitte alkotmány párnáiba.

Magam előtt láttam a világ minden gyönyörét, a paradicsomtól a menyekig. Láttam a Gigások arany korát; hallottam Vénus biztató szavát; éreztem az eleső csók édes czuppanását; mikor hirtelen megszóllal az állomás ércszavú harangja.

Szombatban vagyunk!

Rohantam az ajtóhoz és feltártam azt. Megpillantottam az én egyetlen „Ő“-met!

Fejem szédült, lábam inogott, egész testemen borzadály futott végig, ájulási roham vett erőt rajtam s egyensúlyt veszve vágdottam hanyat.

A hordárok ijedve futottak segedelmemre és sajnálkozva kérdezősködtek rosszullétem oka felől. Én pedig hőrögvé nyögtem oda nekik: „Ő“ az, „Ő“, az én — h a r p i a f e l e s é g e m!

Mintaférj.

(A „Gömör“ eredeti tárczája.)

Már harmadszor ment föl s alá a teremben Jámori Netus magánzó ur, ki különben igen derék ember volt. Naponkint többször ellátogatta a börzére; a szegényeknek nem adott, hanem adott a szegény gazdagoknak pénzt — ötven százalékra. Végig járta a termeket, sehoh semmi, senki, mégcsak a szobaleány sincs itthon. Neki megy az ablaknak, kinéz. Kegyetlen szél fúj odakünn. Egy mopszli járkál csak. Bolondját járja vele a szél, hosszú fülét mozgatja. Ah! ez komikus. Most nem nézhet ilyeneket, szörnyű tragikus kedve van. Eszébe jutott boldog, arany agglégénysége, mikor nem bántotta senki, semmi. És most? Oda áll a tükör elé, elkezd beszélni keservesen, búsan, hogy majdnem megreped a tükör.

— Hányszor mondtam önmeg, hogy ne törje a fejét semmiféle asszonyi személyen; miért nem fogadta meg? Most egy kicsit boldogabb lenne. Nehezebb az erszénye és könnyebb az élete. Hányszor figyelmeztettem, hogy ne nézzen mindig szanaszét, hanem süssé le szemét, mint az okos emberek szokták.

(Fokozott keservvel) — Óh! miért vannak szemeim, ok az okozói mindennek. Nem elégedtem meg a pipával, nem . . . nekem asszony kellett, galiba, csendháborító. A lipótmezőre kellett volna vinni régen.

— De majd megmutatom én, (páthosszal) én Jámori Nétusz. Haragos leszek, mint az ég őszkor és villámokat szórok, miként az ég nyárban. Elhervasztok magam körül mindent, (botjával egyet suhint, leüti a virágtartót) úgy, miként e nyomorult cserepet. És ha Ő jön majd kérni napernyőre, ruhára, megmondom neki,

vétessen a tanácsos urral, kire oly szépen szokott nézni, vétessen azzal, mert itt nincs semmi; igen nincs.

(Elérzékenyülve) — Óh! mindig mondogatta boldogult atyám, hogy soha, de soha ne házasodjam meg, mert a házasság: asszony; asszony: az veszedelem. Óh! ah! (leül.) Nem, nem bírom tovább e keservet, megtör egészen. Te kedves pamlagocskám, nem az a puha pamlag vagy te többé, a ki voltál. Nem! És ti ősi képek! ti boldog lelkek! látom, hogy milyen szomorúan tekintettek reám. Bocsáss meg te családom egyetlen nemzeti asszonya, aki szintén boldog vagy, mert nem minden asszony az én feleségem (óh!) és nem minden asszony olyan, mint te voltál; te, aki voltál jámbor, istenfélő, és mi több, soha nem beszéltél, mert oh! — de miért e szomorú visszaemlékezés, — te néma valál! . . .

(Fokozott keservvel) — Mi vagyok most? (Keservvel vegyült páthosszal.) Tovább nem tűrhetem. Inkább muljam el én, és éljen Ő. Gyűlölöm az emberiséget. Büntető ostorul Őt meghagyom.

Elbucsuzom töletek (könyezik) kedves tárgyaim, mert tovább nem nézhetek rátok, keserű vagyok egészen, mint az ürom, mint az epe.

(Szárnyaló páthosszal) És most jőjj, jőjj te édes enyhet adó álom, hol többé nem lesz házasság, jőjj te kis eszenciája az életnek. Te olyan vagy, mint a homeopatika, csak egy szemerbőlöd (nézeti pisztolyát) és azután átnavigáltatsz a béke honába. (Nézeti a csövet)

Óh! milyen bölcsesség rejlik benned, mily bölcsesség! (Nem földi páthosszal) És most te, te aki megkeserítéd életemet, te hozzád fordulok. Legyen neked olyan kemény a pamlag, mint a milyen kemény most nekem, és olyan keserű

mert — minden más szemponttól eltekintve — a városi közterhek nagy részét éppen boltjaik fentartása miatt viselni kénytelen iparosok és kereskedők helyzete iránti méltányosság elve is elengedhetlenül megköveteli, hogy a törvény és rendelet végrehajtása rájuk nézve magánál a törvény s rendeletnél szigorubb, megszorítottabb ne, hanem legalább is olyan legyen, mely mindenkinek egyenlő mértékkel szabja meg üzérése lehetőségét.

Meglehet, hogy a városi tanácsot ezuttal panaszolt eltöltő határozatánál az iparosok és kereskedők segédszemélyzetének vasárnapi nyugalma való tekintet vezette, de ez esetben is tul tette magát a törvény erejével bíró rendeleten, mely határozottan kijelenti, hogy a vasárnapon kivételesen foglalkoztatható segéd munkásnak mikor adandó a pihenőre idő. Jelen esetben ezen szabály szerint eljárva, talán némi figyelmet követel a rendelet mikénti teljesítése, talán több fáradságba kerül az ellenőrzés, de az is bizonyos, hogy ez csakis elismerésre szolgáltatott volna okot. Egy szóval a túlbuzgóság ép oly könnyen tévedést idézhet elő, mint a közönyösség, mely minden rendnek megülő betűje. És áll ez akkor is, midőn a vasárnap — vasárnap.

HANGOK AZ ELKERESZTELÉSI VITÁBÓL.

Tagadhatlan tény, hogy pár év óta felszínre került a vallási kérdések vitatása. Talán nem tévedek, ha azt állítom, hogy e kérdések felszínre vetésében legnagyobb része volt gróf Csáky kultusminister februári rendeletének, mely az ugynevezett „elkeresztelési“ kérdésben kívánt dönteni. E rendelet megszületése után azonnal megindultak a viták pro et contra, s ma már mint tevékeny tényező lépett fel a kérdés már a megejtett képviselőválasztások alatt is; és így egész ellenkező eredményt ért el az ismert rendelet, mint milyet elérni hivatott volt. Különösen ellene foglalt állást a kath. clerus, magát a rendeletet törvénytelennek s alapját az 1868: 53. t.-cz. 12. §-át hibásnak, eltörölendőnek ítélnél, míg a protestáns lelkészek mindkettőt érvényben tartani akarván, esetről-esetre keresetet indítottak a bíróságok előtt a februári rendelet érdekében.

Szánitékosan említem a rendelet érdekét, mert az elkeresztelési kérdésnek a februári rendelet s az alapját képező törvény szerinti megoldása, a mint nem érdeke a katolicizmusnak, úgy nem lehet érdekök a protestánsoknak sem. Egyik neves képviselő mondotta csak nemrég programbeszédében, hogy a magyar állam, a mint nem üzött protestáns

az élet, mint a milyen keserű vagyok most én. Majd, ha ott látsz, ott a pamlagon élletlenül... óh! (Megdicsőülve) Majd akkor emlékezzél meg a tanácsos ur csillagjai mellett rólam is, és szórj virágot... pszt, mintha valaki az ajtónál volna... és emlékezzél meg, hogy... kopogtatnak... igen emlé... ah! Ön? (elrejtí pisztolyát) Igazán? Még nem vártam haza.

(A feleség belép. Mosolyogva) És majd ha ott látsz élettelenül.

— Ugyan! talán nem halga...
 — És Isten veletek őseim... és ön...
 — Hivatkozom azon boldog napokra, miket önnel...
 — Házasság: asszony; az asszony: baj...
 — ... Töltöttem, azaz nem önnel, hanem veled (szeretetteljesen nyújtja feléje kezét).
 — És most jöjj te homeopátika, te bölcsesség, miből csak egy szemér kell.
 — Hová akart navigálni?
 — Ah! csakhogy vége van. Tréfa volt az egész!
 — Tréfa? És tesz-e még ilyen tréfát többé?
 — Soha, soha.
 — Igérje meg.
 — Esküszöm.
 — Fog-e haragudni, ha számlát hoz a szabó?
 — Soha, soha.
 — Tehát mindent eltűr? ... Itt egy számla, új ruhát csináltattam.
 — Tehát ott volt, nem a taná...
 — Ah! kis bolond. Lásza maga kis számár.
 — Igaza van. Nem kicsi, nagy vagyok, és... és ön az én kis feleségem.
 — Hallgasson! (Általános csend, mit csak egyes czuppanások szakítanak meg).

GURGÓ.

politikát, úgy nem fog üzni katolikus politikát sem.

És e különben protestáns vallású képviselő állításának legfőbb bizonyítékát én éppen az 1868-iki törvény idevágó rendelkezésében látom. Az akkori képviselőház központi bizottságának indokolása e törvényzikkre ugyanis azt mondja, hogy e törvény százados vallási küzdelmeknek akar befejezője lenni, gyakorlati uton kívánja megoldani a vegyes házasságban született gyermek vallási hovatartozandóságát, előre látott zavart, vizályt, keserűséget, surlódásokat akar megszüntetni, el akarja távolítani az idegen befolyásokat a családi szentélyből s biztosítani óhajtja az összes keresztény vallások érdekeit.

Ime, az indokolás sehol sem említi egyik, vagy másik felekezet érdekét; szerinte a törvény célja, a vallási surlódások megszüntetése s az összes ker. vallások érdekeinek biztosítása.

De hát — mint a tapasztalás mutatja, — mindez óhajtott cél nem teljesült; de minden jó intenciói dacára is, maga a törvény lévén ennek legfőbb akadálya, nem is teljesíthetett.

Ugyanis, midőn az 1868-iki törvényhozás törvényt alkotott az idegen befolyásoknak a családi szentélyből való távoltartására és kizárására, önmaga avatkozott bele jogtalanul a családi szentélybe; elvevén a szülők azon természetadta jogát, hogy gyermekeiket legjobb meggyőződésük szerint, szabadon nevelhessék; midőn törvényt alkotott az összes ker. vallások érdekeinek megvédésére, önmaga sértette meg legjobban az összes ker. vallások érdekeit, megvonván tőlük a jogot, hiveik számának törvényes uton való szaporítására; midőn törvényt alkotott a vallási küzdelmek befejezésére, önmaga lett azok legújabb felelevenítője, paragrafusokkal akarván szabályozni a lelkiismereti és vallásszabadságot, melynek hivatása századokig tartó szellemi és véres harcok munkája volt.

A bécsi (1606), linczi (1645) s szatmári (1711) békekötések, II. József türömi rendelete (1781), az 1791. 26., az 1844. 3. t.-cikk, mind újabb és újabb lépések a lelkiismereti és vallásszabadság kivívásához, melyet teljessé az 1848-iki törvényhozás tett.

És e lelkiismereti és vallásszabadságnak nem kibővítése, hanem megszorítása az 1868. 53. t.-cz. 12. §-a és a februári rendelet, melyek a helytartótanács 1857-ik évi 25476. számú rendeletétől a magyar liberalizmus nagyobb dicsőségére csak annyiban különböznek, hogy még meghagyják a gyermeket szülők karjai között s nem rabolják el testileg tőlük, ha a törvény holt betűje ellenére, saját meggyőződésük szerint adják meg azoknak a vallásos nevelést.

Vallásos meggyőződést rendőri hatalommal erőszakolni nem szabad, de nem is lehet senkire; nem, kivált ma, midőn a szabadság korát éljük minden téren, midőn az embernek legféléttetebb kincse a szabadság, főképp a lelkiismereti szabadság.

Már pedig e törvény revízióját éppen a lelkiismereti szabadság, nem pedig a kath. vallás érdeke, nem az oly ferdén ultramontánnak gunyolt tan követeli.

A szülők természetes jogainak elve ugyanis, ha nem ellenkezik is a kath. felfogással, azt még sem fejezi ki teljesen, mert a kath. egyháznak e tekintetben elve és követelménye, hogy a vegyes házasságban élő kath. fél minden gyermeke kath. legyen. Már most felállítva az elvet, hogy a szülők természetadta joga gyermekeik vallásos neveléséről szabadon rendelkezni, nagyon sok esetben megtörténhetik, hogy a kath. egyház követelménye ellenére, vagy mindkét nemű gyermekek a prot. fél vallásában fognak neveltetni, vagy pedig a mai állapotot fogadja el a szülők szabad egyezkedése.

De történjék bármiként, mégis meg van a lehetőség a kath. egyház javára, hogy elve keresztülvihető lesz; s azért a katolicizmus-

nak kellett, hogy azon elvet — a szülők természetes jogának elvét — fogadja el, mely az ő elvei kivételének lehetőségét megengedi, mint a jelenlegi uzust, mely azt egyenesen kizárja.

De hát ez nem lehet sérelme a protestantizmusnak sem, mert az esélyek ugyanolyanok részére, mint a katolicizmus javára.

És e törvény megváltoztatása nem változtatja meg a felekezetek „hatalmi“ viszonyait sem, nem kölcsönöz egyiknek sem nagyobb súlyt a másik felett, mert hiszen az összes ker. felekezetek egyenjogúak, hogy úgy mondjam egyenlő hatalmuak, minek bizonyossága azon nemrég elhangzott — protestáns részről — hangzott szózat, hogy Magyarország a protestantizmus ellenében kormányozni nem lehet.

Nem érdeke tehát a protestantizmusnak az 1868. 53. t.-cz. fentartása, annál is inkább, mivel hasonló törvényre a művelt nyugoti államok egyetlen felekezete sem szorul érdekei megóvása végett.

KLAPKA GYÖRGY.

Ránk sujtott újból hatalmas öklével az isszonyu végzet, hogy érzésvilágunkat a legmélyebb gyászba borítsa.

Klapka György meghalt!

Mennyi gyász e néhány röpke szóban!

Szüz Komárom várának dicső védője, szabadságért vívott csaták koszoruzott vezére, nincs többé.

Vitéz honvédek legvitézebbike, alkotmányunk tántorithatlan harczosa, ma már csendes sir lakója.

Megdöntötte a halál, kit Szent-Tamás hordái, Tarczal, Keresztur, Tokaj ellenei, Kápolna, Verpelét szuronyai, Tápió-Bicske, Isaszegh, Nagy-Sarló öldöklő fegyverei nem tudtak leteríteni.

Megdöntötte a halál az utolsó csaták hőst.

Győzelemre lelkesülő vezényszavait nem halljuk többé...

A sirja fölött egy egész nemzet zokogja el végső bucsuját, zengi el gyászdalát.

Csakhogy e bucsuból, e gyászdalból nem a végmegsemmisülés reménytelen hangja száll felénk, hanem az örök élet reményteli szava szól hozzánk.

Az örök élet, mely hatalmas lelkével együtt — a mi örökünk!...

Klapka György halálára.

Alig hegedt be vérező szívünk.
 Alig száradt szemünknek könye fel:
 Váratlanul új sebtől vérezünk,
 Honunkat ismét gyász borítja el...
 — Nagy alkotó, népeknek istene,
 Édes hazánk' mért sujtod ennyire?!

Fél isten volt, ki búcsut vett mitőlünk,
 Hős tetteit csodálta a világ;
 A merre ment a bösz csaták mezőjén,
 Nyomában nőtt, fakadt a hirvirág.
 Ma álomra hajtá le ősz fejét,
 Mint hű társi ő is pihenni tért.

Nagy volt Klapka, dicsőült nagy nevére
 Homályt nem hintnek késő századok;
 Ő élni fog örökké itt közöttünk,
 Mint a bitofán elvérzett nagyok!
 Mig Buda áll és Árpád nemzedéke:
 Feledés nem — nem borúl nagy nevére!

SAFKADY.

— **Pályázat.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministerium f. évi május hó 11-ről 20691. szám alatt kibocsátott hirdetménye szerint a „Széchényi-Kolonich“-féle alapítványból egyenkint évi 63 (hatvanhárom) forinttal javadalmazott 57 segélydíjas hely elnyerése iránt folyamodhatnak azon férfiak, kik magyarországon honosak, római katolikus hitvallásúak, jó erkölcsűek, munkaképtelenek, aggok, s a király és haza szolgálatában a segélyezésre maguknak érdemeket szereztek. A népoktatás terén működők és nemesi származásúak másokfelett — ugyanazonos feltételek esetén — előnnyel bírnak. A pályázati kérvények, a vallás és közoktatási m. kir. ministeriumhoz czimezve, minden körülmények között az illető egyházi főhatóságnál, hol a folyamodó érdemei igazoltatnak, nyújtandók be f. évi június 20. napjáig. Az elkésztett, vagy nem az illetékes egyházi hatóság útján érkező folyamodványok nem fognak figyelembe vétetni.

— **Pelsúcson** a mult hó 21-én a városház előtti téren mindenféle csöcselék nép ácsorgott, mit látva Csunyo János városi rendőr, figyelmeztette őket, hogy okosabban tennék ha munkájuk után néznének. A rendőr figyelmeztetésére egy Csefo István nevű suhancz gorombán visszafellett, mire az nádpálcájával lábára huzott a suhancznak. Erre az illetőnek atyja id. Csefo István, továbbá Pulen Bálint és Pulén Miklós a rendőrt megtámadták, kövekkel megdobálták és csakis a megjelent rendörkapitánynak sikerült a további tetlegességet megakadályozni. Különbön az illetőket feljelentették a kir. törvényszéknek.

— **Kokován** a gróf Forgách Gyuláné fagyapöt gyára márczius 26-án kigyuladt és teje leégett. Ez alkalommal történt, hogy a gépekről a szíjjakat nehogy megégjenek levagdosták. A mentésben részt vett Jancsó János is és egy gép szíjját szerencsésen el is mentett — a szür kankója zsebébe. A törvényszék lopás miatt vonja felelősségre.

— **Betörés.** Folyó hó 2-án éjjel a Szentiványi Miklós sajógömöri földbirtokos kastélya homlokzatára épített veranda két ablak tábláját ismeretlen tettesek betörték és azon benyomulva az ablakot hinyitották, így az ablakon keresztül a szobába bemászva, onnan különféle apró tárgyakat, egy csomó dohány és szivart elloptak. A csendőrség a tettes kiderítése végett a legerélyesebb nyomozatot indította meg, mely azonban eddig még eredményre nem vezetett.

— **Házi tolvaj.** Nemeskő Márton fekete-pataki koresmárosnál szolgálatban álló Balázsik János suhancz, a gazdája tulajdonát képező tárgyakra gondosan felügyelt, azonban hogy kötelességének még jobban megfelelhessen, a mit csak lehetett, mindent az anyjához hordott, most majd a törvényszék fogja megszámloltatni.

— **Megzavart vallásos szertartás.** Dobsinán a plebános f. hó elsején az egyházi menet élén kiment a mezőre a szokásos buzaszentelést végezni. Midőn a menet visszatérőben volt, Burger János (álnéven Ricza János) bányászlegény egy utca sarkára helyezkedve oly botrányos dolgot cselekedett, hogy a menet, de különösen annak nő tagjai azon a legnagyobb mértékben megbotránkoztak, sőt figyelmeztetésükre és feddésükre a legdurvább és legaljasabb kifejezésekkel felelt, a mi a menet ünnepélyességét egészen megzavarta. A plebános az esetet feljelentette a rozsnói kir. járásbírósnak.

— **Halra vágyott** f. hó 7-én Szlanyina Ádám f. zsaluzsányi lakos; e végből a szuhapatakra ment halászni, s onnan — a hogy jött — irgalom nélkül fogdosta ki a nagyok mellől még a legkisebb halfiakat is. A tetten azonban rajta kapták s minthogy halászati engedéllyel nem bírt, több mint biztos, hogy drága pénzen fogja megfizetni, a csendőrség által a vízbe visszaeresztett halakat.

— **Megkerült tolvaj.** A mult évben a tornallyai kir. járásbírósg tolvajlás büntette miatt köröztette Szalaya Péter István dubricsányi születésű kondás bojtárt. Sokáig nem tudtak nyomára jönni, mig nem a lefolyt hét egyik napján, a szilvási csendőrőrs szépen megcsipte s átadta a tornallyai kir. járásbírósnak.

— **Csizmát lopott** f. hó 11-én Frimel Dániel körmöcbányai illetőségű murányhutai bányamunkás; azonban nem mehetett vele megszire, mert Gyurgyó János útjában feltartoztatta s a csizmára vágyott atyafit barátságosan lefűlve, csupa jóakarattól pártfogásába ajánlotta egy arra portyázó csendőrnek.

— **Birka lopás.** F. hó 12-én Csurdá Márton urai lakostól, ismeretlen tettesek kilencz darab birkát hajtották el. Még aznap megejtették a nyomozást, a tettes azonban a legerélyesebb kutatás mellett sem került kézre.

— **Ivás után.** F. hó 10-én hárman valának együtt: A katalinpusztai juhász Hatvány Mihály, Kovács János és Vig József péterfalai juhások. Pálinkázás közt jól folyt minden s arra engedett következtetni, hogy az egyetértés a három embernél csodákat művel. Ezt be is bizonyították; ivás után, mint illik, legbarátságosabb kézszerítések közt vettek bucsut egymástól. Hatvány Mihály azonban nem haladhatott messze, mert Kovács János egy karóval ugy az érzékeny oldalán sujtotta, hogy Hatvány összerogyott. Kovács János daczára hogy tagadja tettét, mindazáltal is a rimaszécsi kir. járásbíróshoz kísértetett be.

— **A francia ügyvédek helyzete.** Párisban az avouék-től eltekintve, 962 ügyvéd (avocat) van, a kik közül alig 400-nak van plaidirozó és konzultáló gyakorlata. Abból a 400, tényleg gyakorló ügyvédből háromnak közel 200.000 frankra becsülik az évi jövedelmét, 8—10-ét 100.000 frankra, 6—8-ét 50—70.000 frankra, 16-ét 30—50.000 frankra, 30-ét 20—30.000, 60-ét 20.000, 60-ét 10—15.000, 150-ét 5—10.000, 60-ét 1000—3000 frankra, tehát kevesebbre, mint a legtöbb bírói állás jövedelmét.

— **Jubileumi érmek.** A koronázási jubileumra érmek veretnek. Egyik oldalán ő felségeik mellképe, fejük fölött a magyar koronával és a következő felirással: „I. Ferencz József és Erzsébet 1892.“ A másik oldalon babérkoszorú, benne ezen felirat: I. Ferencz József Magyarország apostoli királya és Erzsébet királynője 25 évi koronázási emlékére 1867—1892.“

— **RÖVID HIREK.** Szabó György polgármesternek, a koronázás negyedszázados évfordulójának városunkhoz méltó megünneplésére vonatkozó indítványát a tanács változatlanul és jóváhagyólag fogja a hétfői közgyűlés elé terjesztetni. — A delegációkat, a parlamenti körökben elterjedt hír szerint, szeptember 15—20-ika közti időre hívják össze. — Vereskereszt. „A magyar szent korona egylete“ országos közgyűlését, melyre a meghívók már szétküldöttek, folyó hó 28-ik napján (Szombaton) délután 4 órakor, Budapest főváros közgyűlési termében (IV. új városház, Lipót utca 32/34. sz. a.) fogja megtartani.

Irodalom.

— (Baross Gábor) dicső emlékéhez méltóan jelent meg a „Magyar G é n i u s z“ 20-ik száma, mely jobbadán az elhunyt nagy államférfiu emlékezetének van szentelve. Bemutatja Barossnak igen sikerült arczképét a kereskedelem-, ipar- és közlekedésügy jelvényeivel, melyekhez Radó Antal irt hangulatos és meghatározó költeményt. Igen érdekes azon két fényképfelvétel is, melyek egyike azon jelenetet ábrázolja, midőn Baross kíséretével megtekintti a Vaskapu munkálatait, a másik fényképfelvétel pedig a szombathelyi vasút megnyitását. A „Magyar G é n i u s z“ hozza továbbá Baross szüleinek arczképét, Baross családja körében, a mint kis gyermekeivel enyelog. Bemutatja Baross szülőházát s egy részletet azon kis falucskából, mely a feledhetlen államférfiut adta a hazának. Sikerült képek továbbá: „Baross a ministeri székben“, „Baross a temesvári kiállításán“, „Baross a kis Gabival“, „Baross a ravatalon“, „a gyászmenet esőben“, „részlet Baross temetéséből“, „a lánchidtéren“, „gyászmenet a köruton.“ A felsorolt remek illusztrációkon kívül közli Baross autogrammjait s egy emelkedett gondolkozású, igazán szép nekrológot dr. Nagy Sándor országgyűlési képviselőtől. E számban ragyogtatja még remek tollát Dóczy Lajos is, a ki szellemes nyelvészeti csevegést irt a „Hát“ szócskáról. A „Magyar G é n i u s z“ előfizetési ára egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, kerepesi-ut 14.

— („Az új pénzünk. A valuta szabályozás népszerű kátéja“) cím alatt hasznos kis füzet jelent meg Budapesten a Pallas részvénytársaság kiadásában Kálnoki Henrik, az „Egyetértés“ közgazdasági rovatának vezetőjétől. — Amit a valutakérdésről és pénzrendszerünk megváltoztatásáról eddig irtak, az kellő előismeretekkel bíró szakemberek számára készült elvont, szakszerű értekezés vagy cikk volt, melyett a nagy közönség nem érthetett meg. Ez az oka, hogy még mindig oly kevesen vannak e kérdéssel tisztában; pedig ez oly gyakorlati kérdés, mely minden embert egyaránt érdekkel. Szerző tehát hálás munkát végzett s jó szolgálatot tett a nagy közönségnek e kis káté összeállításával, melybe rövid s könnyen érthető feleletek alakjában bevette mindazt, amit egyrészt a javaslatok az új pénzek alakjáról és értékéről tartalmaznak, másrészt amit az új pénzrendszer behozatalának köszöben szégyennek és gazdagnak egyaránt tudni kell. A füzet ára 20 kr.

Fővárosi levél.

Budapest, 1892. május 20.

(Pusztulunk, veszünk. Klapka—Teleki. Az új pénz. Koronázási jubileum.)

Azokhoz az „élénk színezetű“ levelekhez csak nem akar megjönni a théma. Belefagy az ember tollába minden szabadabb, könnyebb gondolat azon érzésre, hogy pusztul, vesz a nemzetet nagygyá alkotó férfiak sora. A 48-as szám sok keserű, fájdalmas gondolattal van mostanság kapcsolatban. Még alig mosta meg az eső a Baross ravatalán elhelyezve volt koszoru tömeget, még alig kezdték a főváros középületeiről bevonni a gyászlobogókat, már ismét két 48-as nagy emberünk elvesztését kell gyászolnunk.

Csütörtökön a Petőfi-tér szegletéhez szögellő belvárosi plébániai templom-tér zsufolásig telve volt már az alig mult déli órákban is emberekkel. Mindenki azt hitte: mindjárt meglátja a nagy tábornok temetését, s midőn köztudomásu volt az időpont elhalasztása, még mindig tömegesen zarándokoltak a fekete diszbe öltöztetett templomba.

Pénteken délelőtt kísérték ki a kerepesi-uti temetőbe a halottat, öreg bajtársak szomoruan haladtak koporsója körül, a meghatottságnak majdnem megdöböntő kifejezésével arcukon, Nehányan szeméből lehetett olvasni, hogy szívesen követné tábornokát, önkénytelen eszembe jutott Tompáknak e szép gondolata:

„Az élet mintegy kérde tőlem:
„Mire vársz még? Minek vagy itt?
... És tol, miként a fán letolja
Az ifju lomb a tavalyit.“

Szomorú gondolatok! Pedig a Teleky Sándor gróf elvesztése még szomorubbá teszi azokat. A „Budapesti Hirlap“ kedves tollu tárcaírójai ki a kardot is oly ügyesen forgatta, mint a tollat, egyidejűleg feküdt rovtalon bajtársával.

A gyászoltak mellett ünnepeltek is vannak. Nem értem Duse-t, kitől a közönség alig tudott elbucszni, sem a georgiai miszt, kinek előadásait az elegéns világ zöme látogatja; Wekerléről szól az ének. Az új pénz megteremtőjét magasztalja nemcsak a napi sajtó, de mindenki, kinek pénzbeli ügyletekkel van foglalatossága. Pedig kinek ne volna? Ha egyéb nincs, legalább az, hdgy adósságait majd csak új pénzben fogja ki-ki megfizetni, adván egyért kettőt, — már t. i. forintért — koronát. Boldog idők is lesznek azok! Csak az a baj, hogy vasból nem fognak verni koronát, milyen nagyszerű volna, ha országos ünnepek alkalmával még nagyobb vas-koronaeső lenne, mint eddig volt.

A hol e lapokat leginkább olvassák, a megye székkelyén, igen sok a hivatalnok, nem lesznek tehát haraggal irántam, ha egy kis jó ujságot mondok. Az új pénz behozatalával egyidejűleg a tisztviselők javadalmazása is fel fog emeltetni, s pedig nemcsak pár floressel, de kerek 100 perczenttel. Mindenki kétszer akkora numerussal fogja megírni havi nyugtáját mint most, s milyen hangzatos lesz az, mikor egy négy leánygyal megáldott boldog családapa előtt a galába csapott fiatal ur önelégültséggel vágja ki csinos bajusza alól: „Az én szándékom tisztességes, törvényszéki irnok vagyok (mint méltóztatik tudni) fizetésem 1000, lakbérem 200 korona (itt egy diadalmas pillantás, s egy boldog érzés az 1000 szónál...) van szerencsém megkérni Kunigunda kisasszony kezét.“ Majd meg is látják Önök, a nagy numerusok bátrabbá fogják tenni a kebleket. A mostani „kinálat“ mellett nagyobb lesz a „kereslet.“

A koronázási jubileum előkészületei már is láthatók. Nemcsak abban, hogy a kereskedők kirakataiban egész arzenálja a röppentyűnek van felhalmozva, de abban is, hogy a középületeket, s különösen azokat, a melyek a várpalotára néznek, kezdik szövevényes álványokkal elrutítani, hogy a nagy nap előtt annál csinosabb alakban mutassák fel újra a feldiszített palotákat.

Meg vagyok győződve, hogy e nagy napot önök is aránylag szépen ülik meg, s „Baty“ kitesz magáért, mint mindig, mikor arra szükség és alkalom van. FŐVÁROSI.

LEVELEZÉS.

Tarnafő, május 13.

Tekintetes Főszerkesztő Ur!

Azon megtisztelő felszólításban részesülvén a tekintetes főszerkesztő ur részéről, hogy — legalább hében-korban — tennék papirosra valami okos gondolatot becses lapja számára; minthogy még eddig nem olvastam abban levélalakba foglalt vidéki értesítést: megkísérlem e téren első lenni, már csak az első tudósítást, már úgy ahogy ilyen magamfajta tanulatlan paraszti éntől kitelik. Hanem aztán ne én legyek az oka, ha be nem válik a tudósítás; ha pedig az olvasó közönség nem lesz vele megelégedve, — azért meg épenséggel ne én legyek a hibás, — mért nem keresett a tek. főszerkesztő ur más tudósítót, nálamnál okosabbat; mert hát nálam a jószándék, meg a böcsület ugyan meg van, de a többiről nem mernék jótállani; hozzá még a mai nap veszedelmes is, mert péntek is, meg 13-ika is.

A jó szándék vezeti tollamat az alábbi kis történet megírásánál is oly célból, ha kikerülhetnők a „kárán tanul a magyar“ példaszónak rajtunk való beteljesedését. S hogy a más kárán okulhassunk, nem is kell éppen messze menni, csak a tarnafő-i négyes határra álljunk fel, s meglátjuk, mi történik a szomszédban. Onnan láttam meg én is, de ne járjon előbb a nyereg a lónál.

Itt a Tarnafő vidékén négy vármegye mostoha gyermekei szorultunk össze néhány szegény faluba, úgy, hogy vagyunk itt barkók, kutykók, matyók, palócok, egymással békeességben, de a világtól majdnem teljesen elzárva, úgy, hogy mások már el is felejtik, hogy mi van benne és hozzám még akkor sem érkeztek meg a vármegyék hosszú levelei; most meg már megnyitott a paraszti munka, ültetni jár az asszony nép is, hiába fityül a nagykereskedő és hiába kíván „drótovat“ a nagyiparos, nincsen aki szóba álljon vele; nem mondhatja el a világ sorát senkinek, pedig jó volna ám, mert ha csak egyikünk is tudomást nyerne felőle, vasárnap aztán mise előtt s után, a Tarna menti toronytalan kis templom mellett 3—4 vármegye összetalálkozva, elmondanánk egymásnak, hogy mi szabad Borsodnak és Hevesnek, s mi nem szabad Gömörnek és Nógrádnak.

De így dologidőben senki sem értesült a Gömör és Nógrád megyék szarvasmarha állományának forgalmi korlátozását elrendelő földművelésügyi ministeri rendeletről; de még olyan se találkozott ám, aki a zárlat mivoltáról kitartott volna bennünket, ha véletlenül be nem nézünk Hevesbe, s az ottani eseményből, mi gömöriek is, Nógrád kárán nem tanulunk valamit; mert instálom, úgy történt az eset, hogy most egymás után volt a losonci, meg a pétervásári vásár.

Boros István és Pálkás László, Nógrád megyebeli pogonyi lakosok, azért mentek a pétervásári vásárra, hogy a losonci vásárról összekuporgatott 100—100 frtért hajtott teheneket jobb áron eladva, fordítsanak egy pár garast rajta. Nagy volt a reményük, mert még az „uj-ur“-nak sincs olyan szép tehene, s jól is indult a sor, mert még az érsek kerülőjének is megakadt rajta a szeme, pedig az már csak nevel a vágásban!

De uram fia! allig tudják meg hogy hová valók: szurony közé fogják szegény Boros Pistát tehenestől, és hiába szabódik, hiába rimánkodik, viszik őket a város végére, ahol meg jól járt Boros Pista, hogy tehene helyett még nem őt magát bunkózták le, mert az is kicsibe mult; így ugyancsak a 100 frtos tehenének van vége, de kimondták azt is, hogy még majd ő vele magával is számolnak, ha rá ér a törvény.

Pálkás Laczinak az volt a szerencséje, hogy ideje-korán tehenestől megugrott.

Tessék kiirni hát az újságba, hogy Gömörből senki se hajtsen marhát Hevesbe vagy Borsodba, mert majd a Boros Pista sora éri.

Az isten áldja meg a tekintetes főszerkesztő urat; maradtam

jó akarója
Barkó Bangyi.

U. i. De a nevetem ki ne tessék tenni az újságba, mert még a Mátrába sem maradhatnék meg, ha megtudnák, hogy én vagyok én.

APRÓSÁGOK.

A rendőrség lapunk utján közhírré teszi, hogy a mult vasárnap a Széchenyi kertben egy bokorban remekül kihimzett tárczát találtak, melyben csak egy piczike levél van a következő tartalommal:

„Egyetlenem! A vén bolond elutazott, jöjj el ma délután az ismert helyre, örömmel vár J d.“

A tulajdonos kellő igazolás mellett bármikor átveheti a városházánál.

Piaczi árak

Rimaszombatban május 21-én tartott

hetivásáron.

Termények	Minőség-hect.-ben	Ár 100 kgmonkint	
Buza	75—77	8.00	8.20
Buza	78—80	8.20	8.50
Feles	74	7.80	8.00
Rozs	70—72	7.60	8.00
Árpa	60—62	5.00	5.20
„	62—66	5.50	6.00
Zab	39—41	5.50	5.60
„	41—44	5.80	6.00
Tengeri	74	4.30	4.50
Köles	—	5.00	5.50
Széna	—	2.00	2.20
Zsupszalma	—	1.70	1.80

NYILTÉR.

(Ezen rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

A „Gömör-Kishont“ f. hó 12-ik számában „A Széchenyi kert“ című rovatban oly megjegyzéssel illettem, mely a mellett, hogy reám nézve sértő — a mennyiben munkálkodásomban csak önző haszonra irányuló számítást lát — még a legnagyobb mértékben rosszakaratu is. Melyből kifolyólag nem lehet más célja, mint az én szerény, igénytelen, szorgalmas és kötelessége teljesítésében mindig pontos családomnak az érdemtelen megtámadása.

Mert önérzettel merem mondani, hogy itt működésem tíz éve alatt nemcsak, hogy tartozó kötelességemnek hiven megfelelttem, de — még anyagi helyzetem feláldozása mellett is — mindig oda törekedtem, hogy méltó legyek a n. é. közönség becsülésére és bizalmára. Mit hogy sikerült-e eddigi működésemmel elérnem, ítélje meg a nagy közönség, melynek jó izlése némileg talán mégis felette áll az említett rovatiró korlátolt és ferde izlésének.

Wikoukal Henrik.

A t. cz. közönség figyelmébe ajánljuk a

KRONDORFI SAVANYUVIZET,

mely minden időszakban a legkitünőbb és legkellemesebb

SAVANYU- ÉS BORVIZ

orvosi tekintélyek tapasztalata szerint kiváló gyógyhatással bír köhögés és rekedtsénel, tüdő-, gyomor- és hólyaghurutnál, valamint mindazon esetben, melynél orvosi rendelet szerint savanyuviz használandó.

Kapható RIMASZOMBATBAN: Weisz Károly, Tibély S. A. kereskedőknél.

Magyarországi főraktár:

— BAUER LAJOS ÉS TESTVÉRE —

Budapest V., Arany János utca 7.

Alapított 1868.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a legközelebbi időben

férfi, női és gyermek-

LÁBBELI-RAKTÁRAMAT

budapesti és bécsi árakkal

egészen a mai kívánalmaknak megfelelően felszereltem.

Uj gyárosokkal való megismerkedésem által azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy nagyra becsült vevőimnek

jó, tartós, izléses árakkal

és az eddiginél

◊◊◊◊◊◊◊ SOKKAL JUTÁNYOSABB ÁRAKON ◊◊◊◊◊◊◊

szolgálhatok. Ennélfogva kérem a nagyérdemű közönséget, hogy — mint eddig — úgy továbbra is becses pártfogásában részesíteni sziveskedjék.

Mély tisztelettel

KOVÁCS ZSIGMOND

RIMASZOMBATBAN,

FŐ-TÉR, SAJÁT HÁZÁBAN.

Kitüntette 1885. Budapest.

Kitüntette 1876. Szegeden.

Kitüntette 1872. Rimaszombatban.

Kitüntette 1873. Bécsben.

Alapított 1868.

Tisztelettel értesitem a n. é.
közönséget, hogy

ÜZLETHELYISÉGEMET

Tompa Mihály-uteza 4. sz.,
tek. özv. Zehery Gáborné asszony
házába helyeztem át, hol is további
becses pártfogásukat alázattal kérve,
maradtam mély tisztelettel

Füköh Jenő,
könyvkötő.

GYÖRFFY P. G.

ujonan felszerelt

KÖNYVNYOMDÁJA

RIMASZOMBATBAN, KOSUTH-U. 7. SZ.

ELVALLAL MINDEN A NYOMDAI SZAKBA VÁGÓ MUNKAT,
ugymint:

BALI MEGHIVÓK, NÉVJEGYEK ÉS ELJEGYZÉSI KÁRTYÁK,

számlák, körlevelek, gyászjelentések,

TÁBLÁZATOS NYOMTATVÁNYOK STB.

kiállítását, a legjutányosabb árak mellett.

Ugyanitt egy jó házból való fiu, ki 2—
3 gymn. osztályt végzett,

tanulónak felvétetik.

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban, Kossuth-utca 7.

ENGEL ADOLF

női és férfi divatáruk raktára

RIMASZOMBATBAN.

Ajánlja ez idényhez dúsán felszerelt raktárát

NŐI RUHAKELMÉK, FÉRFI ÖLTÖNYSZÖVETEK,

menyasszonyi kelengyék,

←→ **fehérműek, nyakkendők,** →←

nap- és esőernyők,

valamint még számtalan, e szakba vágó cikkekéből.

Az alant jegyzett czég ajánlja

Eckstein Fiesko ur

elismert solid és szakavatott vezetése alatt álló,

== **DÚS VÁLASZTÉKU FARAKTÁRÁT,** ==

mindennemű

építési, asztalos és gazdasági czélokra

szükségeltető

☞ **F A A N Y A G O K B A N,** ☜

a legolcsóbb árakon,

gyors és pontos kiszolgálás mellett.

KOKOVAI FAIPAR-RAKTÁR

RIMASZOMBATBAN,

a vasuti állomás közelében.

NAPERNYŐK 50%-kal GYÁRI ÁRON ALUL KAPHATÓK.

!OCCASIO!

Áruraktáram túltömöttsége miatt **május 1-től** a következő cikkekét **gyári áron alul** fogom
kiárúsítani, ugymint:

3500 méter divatos női ruhakelmék,

minden színben, sima és mintázott, ezeltől 1 frttól 1 frt 20 krig, most csak 50, 60 és 70 kr. — Cosmanosi
voálok, divatos mintával 20 krtól feljebb. — Francia és raye battistok, atlasz, szatin és mosó caschmirok. —
Napernyők fekete és mindenféle színben nagy választékban. — Fehérműek, szepességi asztalkendők, törülközők,

VALÓDI RUMBURGI VÁSZNAK BÁMULATOS OLCSÓ ÁRAKON.

Továbbá férfi gyapju-szövetek,

INGEK, GALLÉROK, KÉZELŐK, NYAKKENDŐK ÉS HARISNYÁK stb. stb.

Kiváló tisztelettel

LANDAU A. FIA,

RIMASZOMBATBAN.

NAPERNYŐK 50%-kal GYÁRI ÁRON ALUL KAPHATÓK.

NAPERNYŐK 50%-kal GYÁRI ÁRON ALUL KAPHATÓK.

NAPERNYŐK 50%-kal GYÁRI ÁRON ALUL KAPHATÓK.

Löfkovics Lipót

NŐI ÉS FÉRFI DIVAT-TÁRA,

RIMASZOMBATBAN, FŐ-TÉR 24.

VALÓDI KARLSBADI CZIPŐK FŐRAKTÁRA

TURISTA-INGEK ÉS ÖVEK.

Ujdonságok az 1892. tavaszi idényre.

LEGUJABB DIVATU NŐI ZSAKETEK, KÖPENYEK, CAPES PELERINES stb., LEÁNYKA-KABÁTOK ÉS KÖPENYEGEK

Női porköpenyek liszterből és selyemből, leány- és fiu-ruhák,

NŐI ÉS LEÁNY-KALAPOK,

NŐI-, FÉRFI- és GYERMEK-CZIPŐK, NYAKKENDŐK, FIU-KALAPOK,

95 kr. Férfi puha kalapok, 30-féle színben **95 kr.**
selyemzsinór-szegélylyel,

NŐI FELÖLTŐK A LEGOLCSÓBB ÁRAKON.

Női, férfi és gyermek feherneműek.

Napernyők 55%-kal olcsóbban, mint bárhol!

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.